

Handläggare
Magnus Thulin
Telefon: 08-50829938

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2025/1165

Sammanfattning av remissen

Stockholms stad får ett stort antal remisser för yttrande varje år från bland annat Regeringskansliets departement, statliga myndigheter, andra kommuner, regioner, organisationer och andra externa organ.

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2023 (dnr KS 2022/1045) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur de remissvar som staden skickar kan göras mer tydliga och klargörande för mottagaren. Utifrån budgetuppdraget har en översyn gjorts av Stockholms stads hantering av externa remisser och det har identifierats ett behov av en stadsövergripande riktlinje för att effektivisera ärendeberedningen och tydliggöra stadens remissvar/yttrande.

I förslag till Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad har den huvudprocess som staden redan tillämpar förtydligats och utvecklats. Förtydligande har gjorts kring de formkrav som stadens nämnder och bolag uppmanas att följa när de lämnar sina synpunkter på den externa remissens förslag. Utveckling av huvudprocessen har skett vad gäller kategorisering/bedömning av externa remisser och att staden tar fram ett samlat yttrande som expedieras till avsändande myndighet/organisation.

Beredning

Kommunstyrelsen har remitterat *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad dnr KS 2025/1165* till bl.a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Micasa Fastigheter i

Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Stockholm Globe Arena Fastigheter AB (SGA Fastigheter), S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms Stads Parkerings AB, Stockholms Hamn AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, AB Stokab, Kulturhuset Stadsteatern AB, Stockholm Business Region AB (SBR) och S:t Erik Försäkrings AB

Stockholm Vatten och Avfall AB, S:t Erik Försäkrings AB och SGA Fastigheter har inget att erinra varför bolagen valt att inte svara på remissen. Nedan följer koncernledningens samlade bedömning samt en sammanfattande redovisning av dotterbolagens remissvar.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen tillstyrker förslag till *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad*. Bolaget anser att förslaget gör stadens remissvar tydligare och mer klargörande för remissvarens mottagare. Det skapar även bättre förutsättningar för dotterbolagen och i förlängningen koncernbolaget att inkomma med väl underbyggda synpunkter.

Bolaget vill samtidigt påtala att VD, via aktiebolagslagen, har en annan ställning än en förvaltningschef. Styrelser sammanträder därför mer sällan än nämnder varför remissvar i allmänhet godkänns av VD än av bolagsstyrelse. Remissvaren anmäls till styrelse i efterhand. Bolaget bedömer att den ordningen kan gälla oförändrad även framöver.

Bolaget instämmer i att befintlig ordning ska kvarstå där enskilda bolag ges möjlighet att besvara remisser som faller inom kategorierna 2, 3 eller 4 enligt förslaget till riktlinjer.

Underremisser

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget anser att en korrekt och ändamålsenlig remisshantering är en viktig del av den svenska demokratin och ställer sig positivt till *Riktlinje för hantering av externa remisser*. Bolaget vill också framföra att det bör övervägas om det finns ett behov av att ta fram en motsvarande riktlinje gällande stadens remisshantering i stort, i syfte att ytterligare effektivisera hanteringen och till exempel dra nytta av de skalfördelar som finns inom Stadshus AB-koncernen. Långsiktigt ser bolaget även ett behov av att anpassa remisshanteringen till de utmaningar och möjligheter vi ser i och med den snabba tekniska utvecklingen.

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget instämmer i vikten av att synpunkter på extern remiss enbart inhämtas från bolaget i de fall bolagets verksamhet direkt berörs av förslagen i den externa remissen och att roteln gör ett urval för de fall antalet berörda nämnder och bolag är alltför omfattande utifrån den kategorisering och de bedömningsgrunder som anges i *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad*. Likaså tillstyrker bolaget förslaget att om den externa remissens svarstid inte medger behandling i nämnd eller bolag synpunkter istället inhämtas genom s.k. kontorsyttrande.

Bolaget ställer sig även bakom rekommendationerna i Regeringskansliets skrift *Svara på remiss – hur och varför?* (PM 2021:1) och att det är de som ska tillämpas.

Stockholmsbostadsremissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget tillstyrker förslaget till Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad.

Bolaget välkomnar initiativet att ta fram nya mallar och stödmaterial, vilket kommer att underlätta och effektivisera bolagets arbete med att besvara externa remisser.

Bostadsförmedlingens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ser positivt på att staden inför en gemensam struktur för hanteringen av externa remisser. En tydlig och enhetlig process bidrar till ökad transparens, effektivitet och rättssäkerhet i stadens samlade remisshantering. Det är också värdefullt att riktlinjen klargör ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen, rotlarna och stadens nämnder och bolag i fråga om hur remisser ska behandlas.

Bostadsförmedlingen tar sällan emot externa remisser, varför riktlinjen sannolikt inte kommer att tillämpas regelbundet av bolaget. Det gör dock inte riktlinjen mindre viktig – en gemensam struktur för hantering av externa remisser bidrar till ökad tydlighet och kvalitet i stadens arbete och Bostadsförmedlingen tillstyrker därför förslaget.

Micasa Fastigheters remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget instämmer med förslaget och ser positivt på de föreslagna formkraven. Bolaget ser också fram emot de mallar och det stödmaterial för remissvar som ska tas fram enligt förslaget.

Ytterligare ett sätt att effektivisera arbetet med remissvar vore att centralt göra sammanställningen av styckena *Bakgrund* och *Ärendet*. I dagsläget skrivs dessa avsnitt på samtliga remissinstanser, det vill säga tio bolag i detta specifika fall. I stället föreslås att sammanställningen bifogas remissbrevet och klistras in i respektive remissvar.

SISABs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget välkomnar stadens arbete att effektivisera remisshanteringen och tydliggöra staden ställningstagande vid externa remisser. Bolaget välkomnar att huvudregeln är att synpunkter på extern remiss enbart inhämtas från de nämnder och bolag vars verksamhetsområde direkt berörs av förslagen i den externa remissen.

S:t Erik Markutvecklings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget välkomnar de nya riktlinjerna och ser positivt på den tydlighet som riktlinjerna skapar. Det är också värdefullt för bolaget att få en tydlig bild av hur remisshanteringen i stort är organiserad i staden. För bolaget är avsnittet *Formkrav på synpunkter* särskilt värdefullt då det klargör hur våra remissvar bör struktureras och avgränsas för att bidra till en effektiv och enhetlig process.

Bolaget kommer säkerställa att kommande remissvar följer de angivna formkraven.

Stockholm Parkerings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget har inget att erinra till det förslag som lämnats utifrån riktlinjen som tagits fram utan ställer sig positiv till att förändringen genomförs.

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ser därför positivt på att detta ska förtydligas. I ett samlat yttrande från kommunstyrelsen lyfts vanligtvis stadens huvudfrågor fram. För mottagaren kan även specifika synpunkter inom facknämnderna och bolagens ansvarsområden vara av värde. Bolaget vill därför lyfta fram vikten av att facknämnderna och bolagens yttranden följer med som bilagor till kommunstyrelsens yttrande.

Bolaget ser positivt på förslaget att stadens nämnder/bolag föreslås följa rekommendationerna i Regeringskansliets skrift Svara på

remiss – hur och varför? (PM 2021:1) i syfte att stadens yttrande ska vara tydligt och klargörande. Fokus ligger på att endast lämna synpunkter på det som berör nämnden/bolaget samt följa remissens disposition och rubriker. Bolaget vill lyfta fram att utrymme behöver finnas för att lämna synpunkter på frågor som missats i remissen men som borde ha hanterats.

Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Mot bakgrund av det stora antalet externa remisser som inkommer till staden och den påverkan som remitterade förslag kan ha på stadens verksamheter anser Stokab övergripande att förslaget till riktlinjer för hantering av externa remisser är välavvägt. Bolaget välkomnar förtydligandet av formkrav för nämnder och bolagsstyrelser samt utvecklingen av kategorisering av externa remisser. Stokab instämmer i att det finns ett värde i att staden yttrar sig som samlad part till externa remittenter.

Avseende Stokabs egen hantering av externa remisser vill bolaget framhålla följande. Stokabs bolagsstyrelse har en begränsad ärendemängd som motiverar att styrelsen sammanträder mer sällan än exempelvis stadens nämnder, varför bolaget sedan många år arbetar enligt ordningen att VD beslutar om bolagets remissyttranden, varefter dessa expedieras till berörd remittent samt anmäls till bolagsstyrelsen. Detta arbetssätt är stadfäst i bolagets attestinstruktion och delegationsordning och således beslutat av bolagets styrelse. I Stokabs remissyttranden över såväl externa som stadsinterna remisser redovisas därför en kort sammanfattning av det förslag som bolaget yttrar sig över, så att bolagsstyrelsen i remissyttrandet ska ha en möjlighet att få en överblick över det aktuella ärendet, utan att behöva uppsöka det remitterade förslaget. Givet förutsättningarna – behov av få formella styrelsesammanträden, men ett kontinuerligt flöde av såväl stadsinterna som externa remisser mellan sammanträdestillfällena – anser Stokab att det är mest ändamålsenligt för såväl bolaget som dess styrelse att fortsatt tillämpa samma arbetssätt.

Stokab vill vidare framföra följande. Många av de externa remissyttranden som bolaget avger faller inom kategorierna 2, 3 eller 4 enligt förslaget till riktlinjer, det vill säga förslag som kräver speciella sakkunskaper som stadsledningskontoret saknar (i Stokabs fall relaterat till sektorn elektroniska kommunikationer), har marginell påverkan på staden i stort, eller att staden inte är formell remissinstans. För Stokabs vidkommande handlar det inte minst om de olika samrådsförfaranden som EU-kommissionen genomför relaterat till lagstiftningsförslag inom sektorn elektroniska kommunikationer. Sektorn elektroniska kommunikationer regleras ytterst på EU-nivån, utifrån ett unionsövergripande perspektiv som med nödvändighet inte alltid fullt ut kan beakta samtliga medlemsländers unika förutsättningar. Detta är exempelvis fallet

med elektroniska kommunikationer, där Sverige och förefintligheten av kommunala stadsnät (som Stokab) är en relativt okänd företeelse inom unionen i övrigt. Det är därför helt affärskritiskt för Stokab att på eget initiativ yttra sig i de olika samråd och konsultationer som är en del av EU-kommissionens beslutsprocess, innan formella beslut av kommissionen eller parlamentet och ministerrådet. Även dessa yttranden anmäls till Stokabs bolagsstyrelse, varmed såväl styrelsen som den bredare allmänheten har full insyn i bolagets ställningstaganden i dessa ärenden. Givet den affärskritiska betydelsen av dessa yttranden avser bolaget också framgent yttra sig på eget initiativ.

I övrigt har Stokab inget ytterligare att anföra, utan tillstyrker förslaget och förordar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna detsamma.

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ställer sig bakom remisen. Bolaget föreslår att uppgift alltid ges om vilka övriga bolag/förvaltningar som är interna instanser samt att inforamiton ges om bolagen/förvaltningarna getts olika svarstider. Detta för att förenkla eventuell samordning.

Stockholm Business Regions remissvar har följande lydelse:

Bolaget ställer sig i huvudsak positivt till förslaget till riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad. Det bedöms som angeläget att en gemensam och tydlig process etableras för att säkerställa en samordnad och effektiv hantering av externa remisser inom staden. En enhetlig ordning bedöms kunna bidra till ökad tydlighet gentemot externa aktörer samt till stärkt intern kvalitetssäkring av stadens yttranden.

Samtidigt bedöms vissa utmaningar kunna uppstå vid en strikt tillämpning av riktlinjen. SBR har, inom ramen för sitt uppdrag, att företräda staden i frågor som rör det regionala och nationella näringslivssamarbetet, bland annat genom samverkan inom Stockholm Business Alliance (SBA). I detta arbete hanteras frågor och remisser som ofta omfattar flera kommuner och regioner och där tidsramarna inte alltid medger samordning via stadens ordinarie remissprocess.

Det bör därför övervägas hur riktlinjen kan tillämpas med viss flexibilitet i de fall där SBR, inom ramen för sitt uppdrag och i samverkan med externa kommunala parter, behöver lämna yttranden eller synpunkter i eget namn. En sådan möjlighet bedöms nödvändig för att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt

genomförande av det interkommunala samarbetet inom näringslivsområdet.

Bolaget tillstyrker förslaget till riktlinje, under förutsättning att tillämpningen möjliggör anpassning till de särskilda förutsättningar som gäller för stadens bolag med regionala och interkommunala samverkansuppdrag.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-11-21